

afdeling
Financiën

telefoon
140182

gouda
13 mei 2025

zaaknummer
1406316

onderwerp
Ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerp-programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland conform bijgevoegde brief.
2. De financiële gevolgen van de ontwerp-programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland te verwerken in de gemeentelijke begroting 2026 – 2029.

Toelichting

Er wordt deelgenomen in een aantal gemeenschappelijke regelingen. De ontwerpbegrotingen van deze gemeenschappelijke regelingen moeten worden voorgelegd aan de raad.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland

De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland biedt bij brief van 29 april 2025 zowel aan het college als aan de gemeenteraad onderstaande stukken aan:

- Ontwerpbegroting 2026-2029 (verzoek om zienswijze kenbaar te maken).

Daarnaast heeft de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland onderstaande stukken ter kennisname aangeboden:

- Jaarstukken 2024 (ter kennisneming);
- Ontwerpbegrotingswijziging 2025 (ter kennisname);
- Kaderbrief 2026 (ter kennisneming).

In de brief van 29 april 2025 wordt het college verzocht de ontwerpbegroting 2026-2029 voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad zodat het algemeen bestuur van de BSGR de eventuele zienswijze kan betrekken in zijn septembervergadering waarin de ontwerpbegroting 2026-2029 wordt vastgesteld.

Hieronder is per onderdeel aanvullende informatie gegeven. Tevens zijn, indien van toepassing, de gevolgen voor onze gemeente aangegeven.

Jaarstukken 2024

Het boekjaar 2024 laat een positief resultaat zien van € 576.000. Dit resultaat is met name ontstaan doordat een deel van de WOZ-bezwaren 2024 nog niet is afgehandeld per 31 december 2024. Dit als gevolg van de grote hoeveelheid WOZ-bezwaren in 2023 die afgehandeld zijn in 2024. De kosten voor de verdere afhandeling van de WOZ-bezwaren 2024 komen daarmee ten laste van 2025. Voor deze overlopende kosten wordt een bestemmingsreserve gevormd van € 275.000. Het restant van € 301.000 wordt gedoteerd aan een nieuwe bestemmingsreserve ten behoeve van de inhuur van een kwartiermaker die alle digitale ontwikkelingen op zowel nationaal als internationaal niveau en de consequenties hiervan voor de BSGR in kaart brengt.

Vanaf 2019 wordt de deelnemersbijdrage volledig bepaald op basis van het kostprijscalculatiemodel. Na afloop van het jaar vindt een afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal opgelegde aanslagen. Voor 2024 heeft dit voor Gouda geleid tot lagere kosten. Dit wordt verklaard door het wegvallen van de kosten parkeerbelasting waarmee in de raming van de initieel begrote bijdrage nog wel was gerekend. Daar tegenover staat dat het aantal woningen in 2024 is toegenomen wat leidt tot hogere kosten. Al met al zijn de daadwerkelijke kosten voor 2024 lager dan waar in eerste instantie vanuit is gegaan. Dit leidt er toe dat de BSGR aan Gouda een bedrag retourneert van ruim € 142.000.

Ontwerpbegrotingswijziging 2025

De begroting is op bepaalde onderdelen gewijzigd naar aanleiding van de verwachte ontwikkelingen in 2025, waarbij het niet tijdig kunnen afwikkelen van de WOZ-bezwaren 2024 een kostenverhogend effect met zich meebrengt. Deze extra kosten worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve 'Afhandeling WOZ-bezwaren 2024'. Daarnaast worden er extra kosten verwacht voor de inzet van een Kwartiermaker Digitale Ontwikkelingen. Deze kosten worden vergoed uit de bestemmingsreserve 'Kwartiermaker'.

Ondanks dat de ontwerpbegrotingswijziging extra kosten laat zien blijft de deelnemersbijdrage, mede door de gevormde bestemmingsreserves, gelijk aan de primaire begroting 2025.

Uit de afrekening die na afloop van 2025 plaatsvindt zal blijken wat de daadwerkelijke deelnemersbijdrage wordt. Afhankelijk van de uitkomst moet er nog een bedrag worden bijbetaald of wordt er een bedrag ontvangen.

Ravijnjaar

Vanaf 2026 is de groei van het gemeentefonds gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Deze wijziging leidt tot een aanzienlijke daling van het gemeentefonds in dat jaar, ook wel aangeduid als het "ravijnjaar". De totale korting bedraagt circa 2,3 miljard euro, wat neerkomt op ongeveer 5,2% van het gemeentefonds. Hoewel het Rijk extra middelen beschikbaar stelt, waaronder een cumulatief bedrag van 3 miljard euro voor de periode 2025–2027 ter ondersteuning van jeugdzorg en om de terugval in 2026 te dempen, blijft er een aanzienlijk financieel tekort voor gemeenten bestaan. Voor Gouda betekent dit een verslechtering van de financiële positie, ondanks de getroffen compenserende maatregelen.

De gemeenschappelijke regelingen zijn in december gevraagd een bijdrage te leveren aan de bezuinigingsopgaven waar veel gemeenten voor staan. Het college heeft in zijn vergadering van 10 december 2024 de financiële kaderstelling voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld en besloten dat de gemeenschappelijke regelingen een richtinggevende bezuinigingsopdracht van 6% opgelegd krijgen als gevolg van de krimp van het gemeentefonds.

De invulling van deze opdracht is in de Kaderbrief 2026 en ontwerpbegroting begroting 2026 van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland toegelicht.

Kaderbrief 2026

In de kaderbrief wordt u geïnformeerd over de financiële- en programmaontwikkelingen. Dit betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders die van betekenis zijn voor de volgende begroting. Deze financiële gevolgen worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2026-2029.

De uniforme taakstelling wordt elk jaar door de bestuurlijke klankbordgroep Financiële kaderstelling namens de gemeenten in de regio Hollands-Midden vastgesteld.

De geadviseerde indexering van de deelnemersbijdrage 2026 ten opzichte van 2025 is een waarde vaste indexering voor lonen en prijzen, waarbij de indexering voor 2026 gecorrigeerd is met ontwikkelingen in de jaren 2024 tot en met 2025, zoals is aangegeven in de laatst bekende septembercircular; de septembercircular 2024. Het stijgingspercentage is voor

lonen 2,1% (inclusief een gecorrigeerde indexering van -1,4%) en prijzen 2,7% (inclusief een gecorrigeerde indexering van +0,5%).

Voor het begrotingsjaar 2026 is door de krimp van het gemeentefonds een uniforme taakstelling opgelegd voor alle gemeenschappelijke regelingen van 6%.

De totale deelnemersbijdrage van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland bestaat uit een gemeentelijk deel en een deel van het Hoogheemraadschap. Op basis van de geprognosticeerde begroting 2026, die is opgenomen in de primaire meerjarenbegroting 2025-2028, bedraagt de taakstelling € 610.000. Dit bedrag is 6% van het totaal van de deelnemersbijdrage van alle gemeenten in 2026.

Taakstelling

Naar aanleiding van deze taakstelling heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland het volgende standpunt ingenomen:

‘De waterschappen zijn voor hun inkomsten volledig afhankelijk van de belastingheffing via de gezamenlijke belastingkantoren. Het Hoogheemraadschap van Rijnland (HHR) geeft aan dat zij zeer tevreden is over het functioneren van de BSGR en bij andere waterschappen problemen ziet bij de belastingheffing. Het HHR is geen lid van de Bestuurlijke werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden en ook niet betrokken bij de besluitvorming. Het HHR heeft ingestemd met het verkennen van bezuinigingsmaatregelen en daarbij nadrukkelijk aangegeven dat een besparing geen negatieve gevolgen mag hebben voor de taken die de BSGR ten behoeve van het Hoogheemraadschap uitvoert. Mocht dat wel het geval zijn, dan wenst het Hoogheemraadschap hiervoor gecompenseerd te worden’.

Gelet op bovenstaande heeft het Algemeen Bestuur van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland op 17 januari 2025 ingestemd om in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2026-2029 de volgende bezuiniging door te voeren:

- 1 Het beperken van de inhuur van het aantal m2 kantoorruimte door afstoten van de tweede verdieping van het pand aan de Lammenschansweg 144, in ieder geval per 1 november 2026 en eerder indien mogelijk. Deze bezuiniging in het programma Overhead van € 100.000 op jaarbasis zal pro-rato worden verwerkt in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2026-2029.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de volgende besluiten genomen die direct impact hebben op de invulling van de Kaderstelling van 6%:

- 2 Gelet op de grote financiële risico's die kleven aan het bezuinigen op de uitvoering van de Wet WOZ bij de afdeling WOZ (programma 3: Waarderen) geen bezuinigingen door te voeren;
- 3 Op dit moment geen verdere besparingen door te voeren, aangezien deze impact kunnen hebben op de kwaliteit en tijdigheid van de aanslagoplegging van het Hoogheemraadschap.

Daarnaast kan door in de uitvoering van de belastingheffing meer te kiezen voor standaardisatie in plaats van maatwerk de bijdrage aan de uitvoeringskosten van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland worden verlaagd.

Ontwerpbegroting 2026-2029

De financiële kaderstelling zoals vastgesteld door de FKGR zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2026-2029. Daarnaast wordt voor het begrotingsjaar 2026 door de krimp van het gemeentefonds een uniforme taakstelling opgelegd voor alle gemeenschappelijke regelingen van 6%.

Binnen het Algemeen Bestuur van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland zijn mogelijke bezuinigingen om aan deze taakstelling te voldoen besproken. Doordat bezuinigingen enkel doorgevoerd kunnen worden op gemeentelijke taken, vanwege het standpunt van

Hoogheemraadschap van Rijnland dat er geen bezuinigingen doorgevoerd worden op de taken van het Hoogheemraadschap, is de invulling van de taakstelling van 6% voor de BSGR gecompliceerd, mede omdat er sprake is van een gecombineerde aanslagoplegging.

In het Algemeen Bestuur van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland is de notitie “Financiële kaderstelling 2026 – verdieping bezuinigingen begroting 2026” besproken. In deze notitie zijn de bezuinigingsmogelijkheden beschreven die de dienstverlening en de belastingrealisatie van het Hoogheemraadschap van Rijnland niet raken.

Doordat bezuinigingen enkel doorgevoerd kunnen worden op gemeentelijke taken, dreigt een scenario dat het combineren van belastingaanslagen (Hoogheemraadschap van Rijnland en gemeenten op één aanslagbiljet) in februari/maart niet meer tot de mogelijkheden behoort. Dit vanwege het feit dat bezuinigingen op gemeentelijke taken op termijn zorgen voor een vertraging in de OZB-aanslagoplegging en de afhandeling van WOZ-bezwaren. Hierdoor zullen de belastingaanslagen van het Hoogheemraadschap enkelvoudig worden opgelegd, wat een aanzienlijk kostenverhogend effect heeft voor het Hoogheemraadschap en voor de gemeenten. Dit structurele nadelige effect voor het Hoogheemraadschap van Rijnland is becijferd op € 725.000. Dit mogelijke effect zal door de gemeentelijke deelnemers gecompenseerd moeten worden aan het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Een eventuele bezuiniging bij de WOZ kan alleen worden gevonden in een besparing op personele kosten. Door een besparing van 10% op de WOZ (€ 400.000 oftewel 5 FTE) zal zowel de herwaardering als de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften onder druk komen te staan. Dit kan niet losgezien worden van de kwaliteit van beide activiteiten die sterk zal gaan dalen. Dit betekent dat een tijdige uitvoering, conform de wet WOZ en de richtlijnen van de Waarderingskamer, niet meer realiseerbaar is.

Het niet kunnen voldoen aan de wettelijke termijn in de WOZ-bezwaarafhandeling leidt op termijn tot een significante kostenstijging (o.a. door een extra aanslagrun voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en door uitbetaling van dwangsommen). Een besparing van € 400.000 bij de WOZ leidt tot extra kosten die zijn ingeschat op minimaal € 1.265.000 tot mogelijk € 2.615.000.

Gelet op de complexiteit van deze bezuinigingsopdracht binnen de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland, met financiële risico's en impact op de kwaliteit en tijdigheid van de aanslagoplegging van het Hoogheemraadschap van Rijnland, heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het doorvoeren van een bezuiniging van € 100.000 op jaarbasis die wordt gerealiseerd door het beperken van de huur van het aantal vierkante meter kantoorruimte.

Bovenstaande is uiteengezet in de ontwerpbegroting 2026-2029 en leidt er toe dat de deelnemersbijdrage voor Gouda in 2026 uitkomt op € 1.569.455. Door de toepassing van het kostprijscalculatiemodel betreft dit een voorschot dat gebaseerd is op het aantal aanslagregels 2024. De uiteindelijke bijdrage 2026 wordt in het eerste kwartaal van 2027 berekend op basis van het werkelijk aantal opgelegde aanslagregels in 2026 met inachtneming van het kostprijscalculatiemodel.

De deelnemersbijdrage voor 2026 is € 138.353 lager dan de initiële bijdrage 2025. Dit wordt met name verklaard doordat in het kostprijscalculatiemodel 2024 de kosten voor parkeerbelasting nagenoeg zijn weggevalen en niet meer worden meegenomen in de berekening van de initiële bijdrage. Daar tegenover staan hogere kosten als gevolg van indexering en areaaluitbreiding.

Vanaf 2011 (start activiteiten BSGR) geeft de bijdrage voor Gouda het volgende beeld te zien:

Jaar	Deelnemersbijdrage
2011	€ 1.885.218
2012	€ 1.807.780
2013	€ 1.639.397
2014	€ 1.579.233
2015	€ 1.478.704
2016 (na wijziging)	€ 1.401.343
2017	€ 1.411.853
2018 (na wijziging)	€ 1.314.010
2019 (na wijziging)	€ 1.212.182
2020 (na wijziging)	€ 1.292.221
2021 (na wijziging)	€ 1.273.046
2022 (na wijziging)	€ 1.401.731
2023 (na wijziging)	€ 1.481.542
2024 (na wijziging)	€ 1.751.865
2025	€ 1.707.808
2026	€ 1.569.455

* Bedragen zijn obv begroting of begrotingswijziging

2 Argumenten

2.1 Argumenten

Voor de gemeenschappelijke regelingen die vallen onder regio Hollands-Midden waartoe ook de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland behoort, zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor de begrotingsperiode 2026. Dit financieel kader is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen kenbaar gemaakt.

Uit de bijgevoegde begroting blijkt dat wel wordt voldaan aan het toegestane indexeringspercentage lonen en prijzen van de FKGR, maar niet aan de uniforme taakstelling van 6% op de begroting.

De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland levert haar begroting op met een stijging conform de FKGR voor lonen en voor prijzen. Daarnaast is er een bezuiniging verwerkt van 0,98%, wat pro-rata wordt doorgevoerd. Voor 2026 is dat in euro € 2.817 en voor 2027-2029 €16.901. De Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland voldoet daarmee beperkt aan de richtinggevende bezuinigingsopgave van 6%. Dit draagt niet bij aan de verbetering van de financiële positie van de gemeente Gouda. Evenwel zal doordat de kosten afnemen met betrekking tot de overige ontwikkelingen, wat opgenomen is in de bijlage, de netto bijdrage niet stijgen. De aangepaste bijdrage zal verwerkt worden in de gemeentelijke begroting 2026-2029.

3 Kanttekeningen

3.1 Jaarstukken, begrotingswijziging en Kadernota

De jaarstukken 2024, begrotingswijziging 2025 en de Kadernota 2026 worden ter kennisname aangeboden en zijn als bijlage toegevoegd.

4 Juridische- / financiële gevolgen

De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de ontwerpbegroting twaalf weken voordat het aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze plicht geldt niet alleen bij raadsregelingen of gemengde regelingen waaraan raden deelnemen, maar geldt tevens voor collegeregelings, burgemeestersregelingen en gemengde regelingen waaraan geen raden deelnemen. Op die manier heeft de raad altijd zicht op de begroting van een

Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen. Daarmee kan de raad in het kader van haar toezichthoudende taak bezwaren uiten voordat het definitieve besluit tot vaststelling van de begroting wordt genomen.

nvt

pagina 6

Bijlagen

Bijlage 1 Brief algemeen besturen deelnemers

Bijlage 2 Brief dagelijks besturen deelnemers

Bijlage 3 BSGR ontwerpbegroting 2026-2029

Bijlage 4 BSGR jaarstukken 2024

Bijlage 5 BSGR ontwerp begrotingswijziging 2025

Bijlage 6 BSGR Kaderbrief 2026

Bijlage 7 Zienswijze van de raad aan het dagelijks bestuur van Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland